

Innspill til Profesjonsmeldingen

Foreningen for Leger i vitenskapelige stillinger (LVS) er en av Legeforeningens yrkesforeninger og organiserer leger som har hovedarbeidssted ved universiteter og høyskoler, forskningsinstitusjoner og ansatte i forskningsstillinger ved helseforetakene.

LVS har mottatt invitasjon til å gi innspill til profesjonsmeldingen fra Akademikerne og Legeforeningen sentralt og har diskutert grunnlaget og spørsmålene på styremøte 24. mai 2023. LVS har valgt å fokusere på profesjonsutdanningen i medisin og svare på enkelte spørsmål i tillegg til å supplere med andre punkter.

Generelt

LVS er generelt enig i utfordringsbildet og vil særlig framheve punktene under kvalitet. En profesjonsutdanning av høy kvalitet er helt avgjørende for å kunne utdanne kompetente medisinere, det vil si opprettholde medisin som et akademisk fag *i tillegg til* å være en profesjonsutdanning. LVS mener at som hovedregel bør medisinere ha ansvar for undervisningen på profesjonsstudiet i medisin. Dessverre er det alvorlige utfordringer med rekruttering av undervisere, også ved de store undervisningsinstitusjonene.

Kvalitet

Nasjonale retningslinjer (spørsmål 3)

LVS mener i hovedsak at nasjonale retningslinjer er viktig for å opprettholde kvaliteten ved desentralisert undervisning. Felles avsluttende skriftlig eksamen i medisin er allerede innført, men også muntlig eksamen bør avholdes ved hovedstudiestedet, eller i det minste med representanter derfra, for å sikre en mest mulig objektiv og rettferdig vurdering av kandidatene. Læringsmål og læringsutbytter bør også være de samme uavhengig av om studentene studerer ved et hovedsted eller er i et desentralisert studieløp. Dette inkluderer også mål om akademisk kompetanse.

Relevant kompetanse for undervisere (spørsmål 4)

Det viktigste virkemidlet for å rekruttere undervisere med relevant kompetanse, i dette tilfellet leger, vil være å tilby en lønn som ikke er for lav sammenlignet med en klinisk stilling. Man kan ikke forvente rekruttering av undervisere når lønnen er langt fra konkurransedyktig. LVS mener at medisinere bør ha ansvar for undervisningen av medisinstudenter for å sikre relevant kompetanse. For å sikre at midler tildelt medisinutdanningen ikke brukes på andre studieretninger bør det vurderes om universitetene skal ha medisinske fakultet framfor helsevitenskapelige fakultet.

Forskningsbasert utdanning (spørsmål 5, 6, 7)

I dag er det få reelle insentiver til å drive med forskning, på universitetene er dette tett opp til rene tapsprosjekt. Det må finnes flere faste stillinger, før professornivå, for å rekruttere medisinere inn i forskning og undervisning.

Praksis og klinisk undervisning

Medisinstudiet preges av mye undervisning i klinikken. For at læringsutbyttet for studentene skal bli så godt som mulig, bør ikke gruppene være for store. Det krever tid fra klinisk praksis å koordinere og lede slik gruppeundervisning, men dette er det som regel ikke hensyntatt i den daglige driften på sykehuset. Dette medfører at undervisningen foregår i for store grupper, og undervisere kan ha problemer med å stille til undervisningen de selv skal holde. Undervisere som er ansatt ved sykehus/praksissted må ha avsatt tid til å forberede, organisere og gjennomføre klinisk undervisning.

Kapasitet (spørsmål 15)

Antallet medisinstudenter i Norge har økt, men den reelle kapasiteten til å undervise har ikke økt i samme takt. Det mangler lærerkrefter og tilfredsstillende romkapasitet for å drive undervisning av høy kvalitet. Desentralisert undervisning er én løsning på for liten kapasitet, men dette må ikke komme på bekostning av undervisning som ikke ivaretar den akademiske kompetansen til studentene. Barrierer for fleksibel og desentralisert utdanning av høy kvalitet er mangel på undervisere med relevant kompetanse og robuste forskningsmiljøer utenfor hovedlærerstedene.

Videre må LIS1 fjernes som flaskehals, og det bør opprettes flere stillinger. Under halvparten av søkerne tilsettes i LIS1 stillinger, som medfører forsinkelse i oppnådd kompetanse for den enkelte og mangel på kompetanse for samfunnet.

Mangfold (spørsmål 28)

LVS mener man bør vurdere å endre opptakssystemet slik at en andel av studentene kan tas opp på andre kriterier enn kun karakterer (jmf. NOU 2022: 17 Veier inn – ny modell for opptak til universiteter og høyskoler). Opptakssystemet bør endres på en måte som tillater forskning på effekten av slike tiltak.

Med hilsen

Styret for Foreningen for Leger i vitenskapelige stillinger

Oslo, 15. juni 2023